

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 27.2.2019
COM(2019) 201 final

SDĚLENÍ KOMISE

Posílený dohled - Řecko, únor 2019

{SWD(2019) 201 final}

Řecko bylo začleněno do evropského semestru pro koordinaci hospodářských politik po dokončení ekonomického ozdravného programu v rámci Evropského mechanismu stability (ESM). Za účelem vyřešení specifických potřeb a problémů, jimž Řecko čelí, Komise rovněž s účinkem od 21. srpna 2018 aktivovala posílený dohled podle nařízení (EU) č. 472/2013¹, jehož platnost byla rozhodnutím Komise ze dne 20. února 2019² prodloužena o dalších šest měsíců.

Posílený dohled poskytuje komplexní rámec pro sledování hospodářského vývoje a provádění politik potřebných k zajištění udržitelného ekonomického oživení. Zajišťuje pravidelné posuzování nedávného ekonomického a finančního vývoje v Řecku, jakož i sledování podmínek veřejného financování a aktualizaci analýzy udržitelnosti dluhu. Posílený dohled rovněž poskytuje základ pro posouzení obecného závazku, který Řecko přijalo na zasedání Euroskupiny dne 22. června 2018 a který spočívá v dalším provádění a dokončení reforem přijatých v rámci ekonomického ozdravného programu ESM a zabezpečení cílů reforem přijatých v rámci uvedeného programu a jeho předchůdců. V této souvislosti poskytuje základ pro sledování provádění konkrétních reformních závazků připojených k prohlášení Euroskupiny ze dne 22. června 2018 v oblastech i) fiskálních a fiskálně-strukturálních politik, ii) sociálního zabezpečení, iii) finanční stability, iv) trhu práce a výrobního trhu, v) privatizace a vi) veřejné správy³.

Toto je druhá zpráva o posíleném dohledu pro Řecko a přijímá se společně se zprávou pro Řecko v rámci evropského semestru. V kontextu posíleného dohledu uskutečňuje Komise v součinnosti s Evropskou centrální bankou (ECB)⁴ a případně s Mezinárodním měnovým fondem (MMF) pravidelné kontrolní mise, aby ověřila dosažený pokrok. ESM je zapojen jak v kontextu jeho systému včasného varování, tak v souladu s memorandem o porozumění ze dne 27. dubna 2018 o pracovních vztazích mezi Komisí a ESM. Součástí přípravy uvedené zprávy byla společná mise do Atén, která proběhla ve dnech 21. až 25. ledna 2019.

Tato zpráva by mohla sloužit jako základ pro Euroskupinu při rozhodování o uvolnění prvního souboru politicky podmíněných dluhových opatření v hodnotě 970 milionů EUR. Euroskupina se na zasedání dne 22. června 2018 shodla na tom, že balíček opatření ke snížení dluhového břemene Řecka by měl obsahovat pobídky, které povedou k rozhodnému a průběžnému provádění reformních opatření dohodnutých v rámci programu. Řecku tak budou určitá dluhová opatření uvolňována až do poloviny roku 2022 v půlročních intervalech, a to pod podmínkou, že Řecko bude plnit své závazky týkající se kontinuity a dokončování reforem, na základě pozitivních zpráv v rámci posíleného dohledu. Uvedená dluhová opatření zahrnují: i) vrácení výnosu odpovídajících částek plynoucích z toho, že centrální banky v rámci programu pro trhy s cennými papíry a dohody o čistých finančních aktivech drží řecké státní dluhopisy, a ii) zrušení navýšené úrokové marže u určitých půjček poskytnutých Evropským nástrojem finanční stability.

¹ Komise zveřejnila své první posouzení v rámci posíleného dohledu nad Řeckem dne 21. listopadu 2018. Viz zpráva o posíleném dohledu – Řecko, listopad 2018, Institutional Paper 90, listopad 2018.

² Komise aktivovala posílený dohled pro Řecko podle nařízení (EU) č. 472/2013 (Úř. věst. L 140, 27.5.2013, s. 1) s účinkem od 21. srpna 2018 na dobu šesti měsíců (prováděcí rozhodnutí Komise (EU) 2018/1192 ze dne 11. července 2018 o aktivaci posíleného dohledu pro Řecko (Úř. věst. L 211, 22.8.2018, s. 1)). Posílený dohled byl prodloužen o dalších šest měsíců dne 20. února 2019 (prováděcí rozhodnutí Komise (EU) 2019/1481 ze dne 20. února 2019 o prodloužení posíleného dohledu pro Řecko).

³ https://www.consilium.europa.eu/media/35749/z-councils-council-configurations-ecofin-eurogroup-2018-180621-specific-commitments-to-ensure-the-continuity-and-completion-of-reforms-adopted-under-the-esm-programme_2.pdf

⁴ Pracovníci ECB se kontrolní mise účastnili a v souladu s pravomocemi ECB poskytli své odborné znalosti v oblasti politik finančního sektoru a otázek zásadního makroekonomického významu, jako jsou hlavní fiskální cíle a potřeby udržitelnosti a financování.

Hospodářský výhled

Komise očekává, že reálný HDP poroste tempem 2 % v roce 2018 a jeho růst se zrychlí na přibližně 2,2 % v roce 2019 a 2,3 % v roce 2020⁵. Domácí faktory růstu (soukromá spotřeba a investice) by měly posílit, zatímco příspěvky z vnějšího sektoru se mohou zmírnit z důvodu předpokládaného zpomalení hospodářského růstu EU a zvýšení dovozu.

Podmínky na trhu práce se v druhé polovině roku 2018 nadále zlepšovaly. Míra nezaměstnanosti klesla v listopadu 2018 na 18,5 % ze své nejvyšší hodnoty 27,9 % v polovině roku 2013 a z 20,8 % na konci roku 2017. Avšak dlouhodobá nezaměstnanost (13,5 % ve třetím čtvrtletí roku 2018) a nezaměstnanost mladých lidí (39,1 % v listopadu 2018) jsou i nadále vysoké. Vývoj mezd je dosud utlumený.

Celkově lze konstatovat, že rovnováha rizik je vychýlena směrem dolů. Růst spotřeby může být v roce 2019 vyšší, než se předpokládalo, pokud se nedávné zvýšení minimální mzdy promítne do vyšších spotřebních výdajů. V prognóze však dominují rizika nepříznivého vývoje. Možné tlaky na mzdy představují rizika nepříznivého vývoje jak pro oživení investic, tak pro vývozní výkonnost v důsledku ztráty konkurenceschopnosti. Rizika pro investice se dále prohlubují v důsledku vysokého podílu úvěrů v selhání, které nadále zatěžují zprostředkovací kapacitu bank. Kromě toho může ekonomické oživení Řecka dále brzdit celosvětové zpomalení, a zejména zpomalení v EU.

Fiskální a fiskálně-strukturální politiky

Řecko pravděpodobně překročilo cíl primárního přebytku ve výši 3,5 % HDP v roce 2018, což bude již čtvrtý rok v řadě, kdy byly cíle překročeny. Zohledněny jsou mzdové náhrady vyplácené uniformovaným zaměstnancům a jiným veřejným činitelům v návaznosti na rozhodnutí soudu a výplata běžného transferu (tzv. „sociální dividendy“), přičemž obě tato opatření byla provedena na konci roku 2018. Na základě nejnovějších dostupných informací může primární přebytek přesáhnout úroveň 3,7 %, se kterou se počítalo v prognóze Komise z podzimu 2018. Výsledné údaje za rok 2018 budou k dispozici v dubnu 2019 a rozsah tohoto překročení v poměru vůči primárnímu přebytku bude mimo jiné záviset na nedostatečném čerpání rozpočtu na veřejné investice, což je nežádoucí trend, neboť brzdí růstový potenciál.

Rozpočet na rok 2019 přijatý v prosinci 2018 by měl zajistit dosažení cíle primárního přebytku ve výši 3,5 % HDP, a tedy splnění specifického závazku pro konec roku 2018. Dopad opatření přijatých po přijetí rozpočtu na rok 2019 bude muset být zohledněn ve střednědobé fiskální strategii (MTFS), jež bude aktualizována v květnu 2019 a posouzena v rámci třetí zprávy o posíleném dohledu. Ačkoli již uzákoněné zvýšení minimální mzdy platné od února 2019 vzbuzuje určité obavy, pokud jde o širší dopad na hospodářství, očekává se, že bude mít v roce 2019 krátkodobý pozitivní čistý fiskální dopad. Naproti tomu orgány prodloužily platnost slevy na DPH na pěti ostrovech v Egejském moři, kde se nacházejí střediska pro uprchlíky, a odstranění této slevy v budoucnu dávají do souvislosti se zmírněním migračních tlaků. Zatímco odstranění slevy představovalo závazek v programu ESM, fiskální náklady na prodloužení jsou omezeny na něco málo přes 50 milionů EUR. Kromě toho existují náznaky dalších tlaků na mzdové náklady ve veřejném sektoru směrem nahoru v důsledku nadměrného nábory, jimiž je třeba se zabývat.

⁵ Nejnovější prognóza Komise byla zveřejněna dne 7. února 2019: Evropská hospodářská prognóza – zima 2019 (prozatímní), Institutional Paper 096, únor 2019. https://ec.europa.eu/info/publications/european-economic-forecast-winter-2019_en

Vláda informovala evropské instituce, že v blízké budoucnosti nehodlá přistoupit k revizím splátkových režimů u daňových dluhů a dluhů na sociálním zabezpečení, jelikož musí provést další technickou analýzu a posouzení. Je nutné vyhnout se negativním rizikům pro veřejné příjmy a chránit platební morálku, jelikož se jedná o zásadní cíle reforem v oblasti výběru veřejných příjmů, které byly přijaty v průběhu programů finanční pomoci.

Řecké orgány zahájily přípravné práce na posuzování fiskálního dopadu a rizik vyplývajících z rozhodnutí soudu o reformách přijatých v rámci programů finanční pomoci. Na základě informací poskytnutých orgány obnáší rozhodnutí Státní rady z roku 2015 proti důležitým prvkům důchodové reformy z roku 2012 pouze zanedbatelné fiskální náklady, jelikož počet způsobilých žadatelů je velmi malý. Tato otázka však dosud nebyla vyřešena, jelikož některé soudy nižšího stupně vydaly rozhodnutí proti omezení způsobilosti pro vyrovnávací platby a konečné rozhodnutí o nejdůležitějších prvcích důchodové reformy z roku 2016 dosud nebylo vydáno. Další důležité rozhodnutí týkající se obnovení sezónních mzdových odměn pro úředníky Státní rada ještě nevydala. Kdyby Státní rada rozhodla ve prospěch tohoto obnovení, výsledkem by mohly být značné fiskální náklady ve výši 1,3 % HDP, z nichž 1,1 % HDP se týká závazku se zpětným účinkem a 0,2 % HDP opakujících se nákladů. Bez ohledu na nedávné pozitivní úsilí řeckých orgánů je zapotřebí v tomto úsilí a v dohledu pokračovat. Řecké orgány by měly nadále sledovat fiskální rizika, včetně soudních rozhodnutí, a vyzývají se, aby přijaly potřebná kompenzující opatření ke splnění střednědobých fiskálních cílů v kontextu střednědobé fiskální strategie (MTFS) a jejích ročních aktualizací. Kdyby soudní rozhodnutí zrušila zásadní strukturální prvky reforem dohodnuté v rámci programu, opakující se fiskální důsledky takových rozhodnutí by bylo nutné z velké části řešit pomocí reforem/opatření v téže oblasti politiky.

Řecko nadále dosahovalo pokroku v reformě oceňování jednotné daně z nemovitosti (ENFIA) v souladu se svým specifickým závazkem pro polovinu roku 2019. Byl zaveden právní rámec pro nový systém oceňování nemovitostí, bylo zřízeno oddělení pro daňové oceňování nemovitostí a byly zahájeny dva zásadní projekty v oblasti IT, které mají elektronicky zmapovat hranice mezi zónami a systematizovat shromažďování údajů o nemovitostech.

Přestože specifického závazku pro konec roku 2018, tj. personálního obsazení Nezávislého úřadu pro veřejné příjmy (IAPR) v počtu 12 000 stálých zaměstnanců, nebylo dosaženo, existuje prostor pro další nábor zaměstnanců v příštích měsících. Celkový počet zaměstnanců v IAPR se v roce 2018 snížil z 11 682 na 11 492. Důvodem nesplnění závazku byla mimo jiné zpoždění v probíhajícím náboru daňových/celních úředníků a více odchodů, než se očekávalo (zejména odchodů do důchodu), ale také relativně vysoký počet odmítnutých nabídek, které IAPR poskytl úspěšným kandidátům. Nedávno zavedený režim mobility navíc dosud nevedl k očekávanému počtu přesunů do IAPR. Orgány poskytly záruky ohledně konkrétních opatření, která mají být přijata k zajištění toho, že bude splněn specifický závazek pro konec roku 2019 spočívající v dosažení počtu 12 500 stálých zaměstnanců. Patří mezi ně opatření, jejichž cílem je dále usnadnit přesuny zaměstnanců do IAPR z režimu mobility, a řízení pro dokončení reformy lidských zdrojů, jež umožní IAPR přilákat a udržet si své zaměstnance.

Aby se zajistilo, že závazek týkající se personálního obsazení bude splněn a že širší reforma výběru příjmů bude dále posílena, a aby se posílila celková provozní kapacita a účinnost IAPR v celé řadě aspektů, přijaly orgány soubor doplňkových opatření:

- IAPR přijal reformní akční plán (dále jen „plán“) na období 2019–2021. Plán stanoví konkrétní opatření a investice, které budou nutné, aby bylo možné pokračovat v transformaci IAPR na moderní, pružnou a efektivní organizaci. Úřady se zavázaly pokrýt dodatečné

finanční prostředky nutné pro realizaci všech opatření (paušální částka 75 milionů EUR a roční opakující se náklady ve výši 5 milionů EUR).

- Generální sekretariát pro informační systémy (součást Ministerstva financí) a IAPR dosáhly dohody o ročním přidělu (5 milionů EUR v roce 2019) na nákup infrastruktury/nástrojů IT pro IAPR.

Orgány však musí dokončit zbývající doplňková opatření na podporu IAPR:

- Zavedené zařazování do platových tříd, odměňování a hodnocení výkonnosti přizpůsobené IAPR se považuje za zásadní předpoklad k tomu, aby se zvýšily šance IAPR na přilákání vysoce kvalifikovaných pracovníků a umožnil se jejich rozvoj a růst. V současnosti probíhají intenzivní jednání s orgány. Pokud budou tato jednání úspěšně uzavřena, očekává se, že parlament přijme legislativní změnu právního předpisu upravujícího IAPR do začátku března 2019. Uvedená změna poté umožní přijmout sekundární právní předpisy, jimiž bude zaveden nový režim zařazování do platových tříd přímo provázaný s popisem náplně práce. Poslední krok nutný pro zavedení specifického režimu odměňování pro IAPR bude vyžadovat primární právní předpis, kterým se stanoví ustanovení pro doplňkovou mzdovou tabulku a který by měl být přijat do konce roku 2019. Tato reforma úzce souvisí s reformami veřejné správy, a zejména se jmenováním vedoucích pracovníků ve veřejném sektoru.
- Legislativní změny týkající se zajištění odpovědnosti a usnadnění mobility byly schváleny a budou přijaty začátkem března 2019.
- Do začátku března by mělo být přijato společné ministerské rozhodnutí týkající se zadávání zakázek na značkování paliv, které bude představovat důležitý nástroj v boji proti pašování.

Od skončení ekonomického ozdravného programu ESM pokračovalo Řecko ve snižování svého objemu čistých nedoplatků (nekumulování nedoplatků představuje trvalý specifický závazek), ale tempo tohoto snižování se výrazně zpomalilo a i nadále vznikají nedoplatky nové. Objem čistých nedoplatků na konci prosince 2018 činil 1,4 miliardy EUR, tedy o 0,3 miliardy EUR méně než objem nedoplatků na konci srpna 2018, který je prahovou hodnotou pro posouzení nekumulování nedoplatků v čistém vyjádření. Na vypořádání nedoplatků bylo využito financování z programu a vlastní zdroje. Původní cíl programu ESM spočívající v úplném vypořádání však nebyl před ukončením programu splněn a od srpna 2018 nadále vznikaly nové nedoplatky, čímž se zpomalil pokrok ve vyrovnávání jejich objemu. I když reformy, jež mají řešit strukturální nedostatky v řízení a vyrovnávání nedoplatků, postupují, je třeba i nadále usilovat o posílení systému pro vyrovnávání nedoplatků a zároveň řešit příčiny jejich vzniku.

Moderní a udržitelný systém sociálního zabezpečení: pokrok v oblasti reformních závazků

Zavádění systému primární zdravotní péče postupuje, i když tempo je o něco pomalejší, než se předpokládalo. Na základě nejnovějších zpráv bylo na celém území otevřeno asi 112 jednotek primární zdravotní péče, což je těsně pod nominálním cílem (120 jednotek), jenž tvoří specifický závazek pro konec roku 2018. To představuje významný pokrok v této zásadní, ale velmi složité reformě. Tento mírný deficit není významný a je z velké části způsoben nutností řešit problémy a obavy vyjádřené externími zúčastněnými stranami. Orgány se snaží zavádět další takové jednotky v celé zemi, mimo jiné i tím, že řeší potřebu přijímat další praktické lékaře.

Centralizované zadávání veřejných zakázek bylo obnoveno, jelikož v souladu se specifickým závazkem pro konec roku 2018 je hlavní subjekt odpovědný za centrální zadávání zakázek, EKAPY, funkční, přestože ještě zbývá zajistit jeho plné personální obsazení. Na základě dostupných informací dosáhly orgány prvních výsledků, pokud jde o úspory, byť se jednalo o dokončení starých nabídkových řízení z roku 2014. Jsou přijímána opatření pro zvýšení počtu zaměstnanců a kapacity EKAPY, aby byly splněny cíle v oblasti zadávání veřejných zakázek pro nadcházející roky.

Pokrok ohledně dalších aspektů reformy zdravotnictví je nerovnoměrný, jelikož orgány revidovaly některá opatření přijatá v rámci ekonomického ozdravného programu ESM a jejich dopad na účinnost systému je nejistý. Tato opatření se týkají frekvence a koncepce přeceňování léků, které může omezit účinnost rámce pouze na zachování cen, a změny režimu zpětného vymáhání za minulé roky, což s sebou nese riziko snížení účinnosti a výběru zpětně získaných částek. Výdaje stále ještě významně překračují uzákoněné stropy a pozdní vybírání přebytku ve formě příjmů prostřednictvím zpětného vymáhání může zhoršit likviditu vnitrostátního systému zdravotního pojištění, EOPYY.

Reformy sítě sociálního zabezpečení pokračují. Přezkum systému dávek v invaliditě (specifický závazek pro polovinu roku 2019) dosahuje pokroku, i když s určitými zpožděními v realizaci pilotního projektu kvůli některým počátečním překážkám, které bylo třeba překonat. Systém dávek sociální solidarity dosahuje své konečné podoby, přičemž pokroku bylo dosaženo při provádění prvků týkajících se sociálního začleňování a (opětovného) začleňování do trhu práce, a má být dokončen do konce roku 2019 (specifický závazek). Koncepce systému dávek na bydlení byla ve srovnání s původními plány revidována tak, aby tyto dávky pokrývaly pouze příspěvky na nájem. Podle nového rámce na ochranu proti platební neschopnosti domácností se zvažuje zvláštní dotace pro držitele hypoték, kteří se potýkají s těžkostmi. Ačkoli její koncepce zatím nebyla specifikována, na základě předběžných diskusí se zdá, že tato dotace by se týkala pouze nesplácených hypoték. Tím by byly penalizovány domácnosti s nízkými příjmy, které stále ještě dokážou své hypotéky splácet, a vytvořily by se tak demotivační prvky pro řádné splácení úvěrů.

Finanční sektor

I přes pokrok dosažený v souvislosti s programy finanční pomoci a lepší likvidní situaci řeckých bank čelí řecký finanční systém stále ještě významným problémům, zejména velmi vysoké míře úvěrů v selhání. S přihlédnutím mimo jiné k vysoké úrovni odložených daňových pohledávek v rozvahách bank zůstává propojení mezi státem a bankami i nadále silné a stále probíhají kontroly kapitálu, ačkoli byly postupně zmírněny (provádění dohodnutého plánu je trvalý závazek, který byl splněn). Posílený dohled se na reformy finančního sektoru zaměřuje přednostně, protože hrají zásadní roli při vytváření podmínek nezbytných pro udržitelný růst.

Snižování objemu úvěrů v selhání pokračuje, ačkoli míra využívání nástrojů pro jejich řešení zaostává za očekáváním. Objem úvěrů v selhání postupně klesá, ale zůstává vysoký a podle nejnovějších dostupných údajů činil v září 2018 celkem 85 miliard EUR, tj. přibližně 47 % celkových expozic. Banky plní své cíle v oblasti snižování objemu úvěrů v selhání, což bude v příštích letech stále obtížnější. Zároveň je ziskovost bank pod tlakem a v kombinaci s vysokou úrovní odložených daňových pohledávek v jejich rozvahách omezuje tempo snižování objemu úvěrů v selhání. Počet elektronických dražeb ve čtvrtém čtvrtletí roku 2018 nadále rostl a pokrytí území je téměř dokončeno. Míra neúspěšnosti těchto dražeb je však i nadále vysoká a vysoký podíl neúspěšných dražeb stále vede k nákupu aktiv bankou, která dražbu zahájila. Pro řešení těchto nedostatků je třeba dalšího úsilí, jež

doplní opatření ke splnění specifického závazku pro konec roku 2018 na podporu řešení úvěrů v selhání. V tomto ohledu bude mít zásadní význam další pokrok při řešení překážek, jež může zahrnovat jak legislativní opatření, tak provozní zlepšení systému. Nedávná rozsáhlá reforma práva v oblasti insolvence podniků navíc dosud nepřispěla k očekávanému nárůstu jeho využívání zúčastněnými stranami. Vzhledem k tomu, jaký význam má každý právní předpis upravující obsluhu/prodeje úvěrů v selhání a sekuritizaci pro úsilí bank k urychlení snižování objemu úvěrů v selhání, bylo by vhodné, aby orgány dále prozkoumaly potřebu zlepšit právní srozumitelnost a jistotu, pokud jde o jejich oblast působnosti, a usnadnily širší využívání těchto nástrojů.

Využívání mechanismu mimosoudního řešení vykazuje po pomalém začátku známky pokroku. Infrastruktura se modernizuje, aby zajistila nerušené a stále více automatizované operace. V prosinci 2018 prodloužily orgány platnost právního předpisu ohledně uvedeného mechanismu o jeden rok, tj. do konce roku 2019. Toto prodloužení je sice vítáno, ale orgány přijaly rovněž několik změn tohoto rámce, které vzbuzují obavy, pokud jde o jejich dopad na mnohostrannou restrukturalizaci a na dobu trvání postupů restrukturalizace veřejného sektoru, a měly by být znovu posouzeny.

Nízká míra zpracování vyžádaných státních záruk týkajících se bankovních úvěrů naléhavě potřebuje zlepšení. Zpoždění ve zpracovávání záruk představuje pro banky značnou zátěž. Orgány tento problém uznaly a měly by podniknout konkrétní kroky pro urychlení zpracovávání a zpětného vyplácení. Orgány rovněž předložily legislativní opatření s cílem odstranit nejistotu, pokud jde o vymahatelnost záruk. Toto opatření je nyní předmětem posouzení.

Očekávané pozbytí platnosti ochrany hlavního bydliště podle právního předpisu o platební neschopnosti domácností a spekulace o možných nových režimech na ochranu dlužníků způsobily prudký nárůst počtu nových žádostí podaných ve čtvrtém čtvrtletí roku 2018. Zatímco míra zpracování případů rovněž vzrostla, nárůst počtu žádostí znamená, že míra nevyřízených případů se ve čtvrtém čtvrtletí nijak významně nesnížila. To bude nutně mít nepříznivý vliv na rychlost zpracovávání nevyřízených případů ze strany soudů. V tomto ohledu by bylo třeba aktualizovat akční plán pro snížení počtu nevyřízených případů v souvislosti s právním předpisem o platební neschopnosti domácností a upřesnit jej o konkrétní prvky, čímž by se podpořila důvěryhodnost dobře vymezeného postupu vedoucího k odstranění zpoždění do konce roku 2021, jak je uvedeno v závazcích Řecka po ukončení programu. Zároveň bylo dosaženo určitého pokroku při posilování kapacity soudů pro zpracovávání případů prostřednictvím přijetí nových zaměstnanců a školení soudců v oblasti financí, přičemž posledně uvedený prvek představuje specifický závazek pro konec roku 2018.

Orgány sdělily své legislativní návrhy na nový systém na ochranu hlavního bydliště, ale přetrvává značný počet nevyřešených otázek. Ochrana hlavního bydliště podle rámce pro platební neschopnost domácností byla dohodnuta jako dočasné krizové opatření, které vyprší na konci roku 2018. Tato ochrana však byla v prosinci 2018 jednostranně prodloužena o dva měsíce, během nichž orgány předložily nový režim ochrany, který nabízí rovněž omezenou složku státních dotací pro dlužníka. Na základě předběžného posouzení vzbuzuje tento návrh závažné obavy, pokud jde o jeho dopad na platební morálku a rozvahy bank, a jeho obecná koncepce by umožňovala strategická selhání. Jedná se konkrétně o tyto problémy: i) navrhovaný rozsah způsobilosti by byl mnohem širší, než jak tomu bylo u stávající ochrany hlavního bydliště, a zahrnoval by i podnikatelské úvěry; ii) návrh by vytvořil dodatečný režim ochrany, který by se používal souběžně se stávajícím právním předpisem o platební neschopnosti domácností; iii) zdá se, že náhradní systém by vyžadoval, aby banky akceptovaly povinné předem definované restrukturalizace dluhu pro velkou skupinu způsobilých dlužníků; iv) návrh není dostatečně zaměřen na nejzranitelnější osoby a je v přímé interakci s několika dalšími postupy, jako je úpadek / zvláštní správa, mimosoudní řešení, uzavřené

prodeje úvěrů v selhání a sekuritizace; v) hrozí riziko, že návrh způsobí další zpoždění pro dlužníky, jejichž žádosti v rámci stávajícího režimu ochrany dosud nebyly vyřízeny a kteří podají žádost podle nového režimu, jelikož veškeré nevyřízené postupy by byly pozastaveny, dokud nebude dokončen nový postup restrukturalizace; vi) pro tento nový návrh nebylo provedeno žádné posouzení dopadů, například ohledně možného dopadu na kapitál bank; vii) široký záběr představuje riziko pro závazek orgánů odstranit zpoždění u nevyřízených žádostí ohledně platební neschopnosti domácností do konce roku 2021; viii) očekává se, že nová zdržení při vymáhání zavedená návrhem by ovlivnila budoucí postupy pro dražby a propadnutí hypotéky; ix) je nutné více vyjasnit fiskální aspekty režimu. Ohledně řešení neuzavřených otázek probíhají diskuse s institucemi. Orgány rovněž zahájily formální konzultaci s ECB o svém právním návrhu, ale jakýkoliv nový režim bude vyžadovat schválení státní podpory ze strany Komise.

Bylo dosaženo pokroku, pokud jde o práci Řeckého fondu finanční stability (HFSF). Konkrétněji řečeno, v souladu se specifickým závazkem pro konec roku 2018 vypracoval HFSF svou výstupní strategii pro prodej svých podílů ve čtyřech bankách systémového významu. Zatímco tuto strategii provede HFSF jakožto nezávislá instituce, možné zapojení orgánů v konečné fázi odprodeje je stále předmětem posouzení. Orgány objasnily, že podle jejich názoru nevyžaduje sladění mandátu výběrové komise s mandátem HFSF (specifický závazek pro konec roku 2018) legislativní změnu. Toto sladění podléhá potvrzení Právní rady státu. V souladu se zákonem o fondu HFSF by měl ministr financí dokončit jmenování zástupce generálního ředitele HFSF a obsadit volné místo v generální radě na základě užšího seznamu sestaveného výběrovou komisí. Zavedení operačního rámce čtyř bank systémového významu v návaznosti na jejich plány restrukturalizace a uvedená výstupní strategie spolu úzce souvisejí a HFSF pracuje na obou těchto záležitostech současně.

Řecké orgány zkoumají další iniciativy na podporu úsilí o snižování objemu úvěrů v selhání, a sice společně se zúčastněnými stranami včetně HFSF a Řecké centrální banky. Orgány nedávno zaslaly útvarům Komise předlohu návrhu na určitý typ programu ochrany aktiv, jehož cílem je urychlit probíhající úsilí o řešení úvěrů v selhání. Návrh bude muset být posouzen z hlediska státní podpory.

Reformy trhu práce a výrobního trhu

Reformy institucí trhu práce a rámce vyjednávání o mzdách v posledních letech pomohly Řecku znovu získat nákladovou konkurenceschopnost a přispívají ke zvyšování zaměstnanosti a poklesu nezaměstnanosti. Provádění uvedených reforem v dlouhodobém horizontu má zásadní význam pro to, aby Řecko dosáhlo udržitelného hospodářského růstu. Fungování trhu práce je podporováno prováděním akčního plánu o nehlášené práci a pokračujícím úsilím o posílení aktivních politik na trhu práce.

Vláda s účinností od 1. února 2019 zvýšila zákonem stanovenou minimální mzdu o 10,9 % a zrušila subminimální mzdu pro osoby mladší 25 let (což u této skupiny znamená zvýšení o 27 %). Při revizi dodržovaly orgány formálně postup (specifický závazek pro konec roku 2018) stanovený v článku 103 zákona č. 4172/2013, který spočívá ve shromažďování analýz různých institucí, konzultaci se sociálními partnery a zveřejnění zprávy s doporučeními, kterou vypracovává výbor nezávislých odborníků jmenovaný zvlášť pro tento účel. Komise se nicméně domnívá, že pro příští revizi minimální mzdy, která se má uskutečnit v červnu 2020, je třeba významně se poučit z dosavadních zkušeností. Kvalita dialogu se sociálními partnery by mohla být zlepšena a výbor odborníků by měl zohlednit obavy institucí, pokud jde o významné analytické nedostatky ohledně odhadu podílu pracovníků s minimální mzdou. Transparentnost a důvěryhodnost tohoto

procesu by se navíc dále zlepšila, kdyby existovala povinnost poskytnout vysvětlení v případě, že se konečné zvýšení podle rozhodnutí vlády bude lišit od doporučení vydaných výborem odborníků.

Dvouciferný procentní nárůst vzbuzuje obavy, pokud jde o střednědobé dopady na růst a konkurenceschopnost. Určité zvýšení zákonné minimální mzdy se očekávalo a skutečně je vítané, jelikož úroveň minimální mzdy byla od roku 2012 zmrazena. V blízké budoucnosti může mít toto zvýšení pozitivní dopady v podobě vyššího disponibilního příjmu a spotřeby. Mohou jím však být negativně ovlivněny vyhlídky na získání zaměstnání pro některé skupiny a střednědobé dopady vyžadují velmi pečlivé zvážení z několika důvodů:

- ještě před uzákoněním velkým zvýšením byla úroveň minimální mzdy v Řecku již na úrovni zaznamenané v mnoha zemích eurozóny, a to jak v absolutním vyjádření, tak i v poměru ke mzdě mediánové. Navýšení o téměř 11 % je značně vyšší než předpokládaná míra růstu produktivity pro Řecko v nadcházejících letech, a bude tedy představovat významnou ztrátu v relativní nákladové konkurenceschopnosti ve srovnání s eurozónou a ostatními srovnatelnými zeměmi.
- Ačkoli odhady se v jednotlivých ekonomických studiích liší, rozsah tohoto zvýšení spolu se skutečností, že v Řecku vydělává minimální mzdu poměrně velká část pracovníků, zvyšuje riziko negativních vlivů na zaměstnanost, zejména u osob s nízkou kvalifikací a mladých pracovníků. Je třeba připomenout, že Řecko má nižší míry zaměstnanosti a mnohem vyšší míry nezaměstnanosti (mladých lidí) než ostatní země eurozóny a že jiné země, s nimiž byl v minulosti sjednán ozdravný program, přijaly k revizi výše své minimální mzdy brzy po vystoupení z programu ožehavější a postupný přístup. Nárůst minimální mzdy může zvýšit výskyt nehlášené a částečně nehlášené práce, která je v Řecku zjevně stále rozšířená.
- Zásadní otázkou zůstává, do jaké míry bude mít zvýšení minimální mzdy vedlejší účinky na širší rozložení mezd, zejména prostřednictvím kolektivního vyjednávání o mzdách a prodlužování odvětvových kolektivních smluv. Bude důležité, aby vláda vyhodnotila přímé důsledky zvýšení minimální mzdy na trh práce, ale také sledovala širší vývoj kolektivně vyjednaných minimálních mezd. Patří sem jak podpis nových odvětvových smluv, které by poté mohly být rozšířeny, tak i výsledky rozhodčích výroků.

Reformy výrobního trhu pokročily. V rámci reformy udělování investičních licencí byly společným ministerským rozhodnutím přijaty základní právní předpisy týkající se zavedení a fungování postupů udělování licencí pro environmentální infrastruktury, čímž byl splněn specifický závazek pro konec roku 2018. Orgány již provedly přípravné práce pro závazky s lhůtami v následujících letech. Pokračuje práce na katastru a lesních mapách. Nicméně ustavení nové řecké katastrální agentury znamenalo určité zpoždění, pokud jde o jmenování vedoucích pracovníků a integraci hypotečních úřadů. Uvedeným opatřením (která jsou specifickým závazkem pro nadcházející roky) by mělo být věnováno větší úsilí. Obecněji řečeno, existuje také prostor pro ambicióznější a širší reformy výrobního trhu s cílem zlepšit postavení Řecka v podnikání a přilákat investice.

Reforma trhu s energií pokračuje, i když pomalým tempem a zbývá dokončit určité otázky. Odprodej společnosti Public Power Corporation (specifický závazek pro konec roku 2018) byl zpožděn, jelikož nabídkové řízení nepřineslo žádné úspěšné nabídky. Kroky k nápravě této situace musí být dohodnuty s Komisí a orgány daly najevo svůj záměr předložit nový návrh do začátku března 2019. Komise orgány vyzývá, aby zajistily, že nový návrh bude dostatečně podrobný, aby umožňoval informované posouzení toho, že dochází k přiměřenému pokroku směrem ke splnění antimonopolních nápravných opatření a specifického závazku pro konec roku 2018. Vláda učinila důležité první kroky

k realizaci cílového modelu pro elektřinu (specifický závazek pro polovinu roku 2019), a sice zveřejněním souboru pravidel pro spotový (denní a vnitrodenní) a vyrovnávací trh. Projekt má sice zpoždění oproti původním plánům, jež byly schváleny v červnu 2018, ale cílový model je zřejmě na dobré cestě ke spuštění do října 2019, kdy bude úplně zprovozněn vnitrodenní, denní a vyrovnávací trh. Je třeba zabránit dalším zpožděním. Aukce s elektřinou (NOME) pokračují v souladu s přijatým mechanismem oprav množství, jež mají být vydražena. Vzhledem k úzké vazbě opravy dražených množství na odprodej hnědohelných elektráren bude plánované společné posouzení zahájeno později, než se plánovalo, a v této souvislosti bude zvážena případná potřeba alternativních opatření politiky nebo strukturálních opatření.

HCAP a privatizace

Provádění strategického plánu Řecké společnosti pro majetek a účasti (HCAP) postupuje podle plánu (trvalý specifický závazek). HCAP přistoupila v prosinci 2018 k přípravě svého podnikatelského plánu na období 2019–2021, provádění strategického plánu a ke stanovení kvantitativních a kvalitativních klíčových ukazatelů výkonnosti pro své přímé dceřiné společnosti a jiné nekótované dceřiné společnosti. HCAP také dosáhla dalšího pokroku u svých portfolií aktiv a v restrukturalizaci svých dceřiných společností. Restrukturalizace nemovitostní dceřiné společnosti (ETAD), což byl specifický závazek pro konec roku 2018, byla dokončena podle plánu.

HCAP pokračuje ve své činnosti týkající se správy státních podniků, zejména pokud jde o přezkum (a v případě potřeby nahrazení) správních rad státních podniků a zlepšování kapacity interního a externího auditu. Bylo zahájeno provádění mechanismu koordinace, který vymezuje postupy a výstupy pro interakci mezi státem, HCAP a státními podniky. Orgány se dohodly na řešení legislativního stropu pro odměňování členů správních rad státních podniků, které povede ke vzniku překážek pro přilákání žadatelů, prostřednictvím přijetí legislativní změny v dostatečném časovém předstihu před třetí zprávou o posíleném dohledu. Převod olympijského střediska OAKA (specifický závazek pro konec roku 2018) však bude trvat podstatně déle, než se původně plánovalo. To je částečně důsledkem složitosti projektu a částečně kvůli zpoždění, jimž mohla zabránit vláda. Orgány vypracovaly plán pro konkrétní opatření, jež mají být přijata v průběhu roku 2019 k řešení otevřených technických otázek, který se zdá být vhodným s ohledem na složitost projektu.

Orgány nadále prováděly plán rozvoje aktiv a bylo dosaženo značného pokroku u transakcí plánovaných jako specifické závazky pro dokončení do konce roku 2018. Plán rozvoje aktiv byl aktualizován v prosinci 2018, jak bylo původně plánováno. Transakce provozovatele řecké plynárenské přenosové soustavy (DESFA) a koncese na Aténské mezinárodní letiště byly úspěšně dokončeny a vygenerovaly kombinované výnosy z privatizace ve výši přibližně 1,4 miliardy EUR. Orgány pokračovaly v úsilí o dokončení předběžných podmínek pro převod akcií Hellinikon na developera. V projektu však došlo k určitým zpožděním v důsledku faktorů, které vláda nemohla ovlivnit, jako například zpoždění v postupu udílení licencí na kasina a schvalování některých studií o rozvoji měst a environmentálních studií. Zásadní mezistupně představovalo vyhlášení výzvy k předkládání návrhů pro licence na kasina a předložení studií o rozvoji měst a environmentálních studií investorem.

Pokrok ohledně dalších transakcí v souvislosti s privatizací, které mají být dokončeny do konce roku 2019, je vítán, ale celkový obrázek poněkud kazí opakuující se zpoždění u jiných transakcí. Uspokojivého pokroku bylo dosaženo v rámci nabídkového řízení na dlouhodobou koncesi na přístav Alimos a byly učiněny další kroky s cílem připravit společný prodej (spolu s dalším strategickým akcionářem, společností PanEuropean Oil and Industrial Holdings S.A.) většinového podílu ve

společnosti Hellenic Petroleum. Kromě toho již byly vyřešeny překážky privatizace regionálních přístavů, jež byly uvedeny v první zprávě o posíleném dohledu. Naproti tomu koncese na dálnici Egnatia nadále čelí přetrvávajícím překážkám: v lednu 2019 se orgány dohodly na řadě opatření, jež mají spolu se společností Egnatia S.A. za účelem vyřešení těchto překážek urychleně provést. Avšak do dnešního dne byl proveden jen malý počet těchto opatření, zatímco řadu podstatných opatření k odstranění překážek stále zbývá dokončit, zejména s cílem poskytnout společnosti Egnatia S.A. odpovídající finanční a lidské zdroje.

Veřejná správa a justiční systém

Pokrok při prosazování reformy veřejné správy byl nerovnoměrný. Pokud jde o specifický závazek pro konec roku 2018 ohledně přijímání vedoucích pracovníků ve veřejné správě, byl dokončen cyklus jmenování 90 generálních ředitelů. Avšak dosud nedošlo k žádnému z očekávaných 69 jmenování administrativních tajemníků. S ohledem na toto velmi významné nesplnění cíle přijaly orgány soubor doplňkových opatření, která mají zajistit, že se bude i nadále pracovat na splnění hlavních cílů reformy. Tato opatření zahrnují přijetí kriticky potřebných právních předpisů, aby se zavedlo dlouhodobější plánování nábory pracovníků a bylo úzce propojeno se střednědobou finanční strategií (MTFS). Orgány navíc rozhodly o podmínkách nezávislého posouzení výběrového řízení, které má být dokončeno do poloviny roku 2019, a vydaly doporučení, která budou zohledněna do září 2019. V srpnu 2018 byl zahájen třetí cyklus režimu mobility, který má být dokončen jakožto specifický závazek do poloviny roku 2019, zatímco čtvrtý cyklus mobility má být zahájen do konce února 2019. Ačkoliv režim mobility se využívá stále intenzivněji, přesuny týkající se předchozích dvou cyklů je ještě nutno dokončit. Orgány pokračovaly v pokroku na cestě k vytvoření integrovaného systému řízení lidských zdrojů, což je specifický závazek pro konec roku 2019. Orgány navíc pokročily v důležité reformě lidských zdrojů v souvislosti se správou veřejných příjmů, která zahájila realizaci propojování zařazení do platových tříd s popisem náplně práce. To bude fungovat jako první fáze provádění pilotního projektu pro širší reformu veřejné správy, jež propojí dovednosti a úkoly s doplňkovým systémem odměňování.

Nedávná oznámení orgánů o nábory vyvolávají obavy, pokud jde o dosahování cílů personálního obsazení orgánů a mzdových nákladů. Stropy pro nábor stálých zaměstnanců stanovené v roce 2018 pravidlem přirozeného úbytku počtu zaměstnanců 1:3 byly mírně překročeny o přibližně 1 000 zaměstnanců. Tato malá odchylka sice odráží nepředvídaný vývoj (hlavně méně odchodů do důchodu, než se očekávalo) a mohla by být absorbována v průběhu času, ale oznámení orgánů o nábory stálých zaměstnanců v roce 2019, pokud bude plně realizováno, by vedlo k dalšímu porušení pravidla přirozeného úbytku počtu zaměstnanců o téměř 1 800 zaměstnanců. Nárůst počtu dočasných zaměstnanců byl výraznější, jelikož strop pro rok 2018 byl překročen o 1 500 pracovních míst, přičemž u jiných kategorií, které se do tohoto stropu nezapočítávají, především veřejných subjektů soukromého práva, došlo od roku 2016 ke značnému nárůstu počtu zaměstnanců. Pro orgány proto bude zásadní, aby i nadále věnovaly velkou pozornost vývoji počtu zaměstnanců ve veřejném sektoru, dodržovaly pravidlo nahrazování zaměstnanců (1:1 od roku 2019) u nábory na stálá pracovní místa, ale i usměrňovaly trend zvyšování počtu dočasných zaměstnanců, aby se zabránilo návratu k předkrizovému nadměrnému počtu zaměstnanců a souvisejícímu tlaku na fiskální cíle.

V úsilí o zvýšení účinnosti soudního systému bylo dosaženo smíšeného pokroku. První fáze integrovaného systému správy soudních případů (OSDDY/PP), což je specifický závazek pro konec roku 2018, byla dokončena včas a druhá fáze bude následovat. Nicméně překážky pro fungování nového rámce pro mimosoudní mediaci, který představuje důležitou reformu přijatou v rámci ekonomického ozdravného programu ESM, musí být odstraněny co nejdříve. Zásadní je rovněž

zajistit, aby se úsilí zaměřilo na rychlé a úplné provedení všech opatření projektu a obecněji probíhajícího tříletého strategického plánu pro spravedlnost.

Orgány pokračovaly ve svém úsilí v boji proti korupci v řadě oblastí, jež jsou součástí národního protikorupčního akčního plánu na období 2018–2021. V současnosti dokončují práci na legislativních návrzích, které musí být předloženy parlamentu v průběhu příštích tří měsíců a týkají se: i) vytvoření právního rámce na ochranu oznamovatelů ve veřejném a soukromém sektoru; ii) interních auditů ve veřejné správě; a iii) aktualizace mandátu protikorupčního generálního sekretariátu. Vytvoření mechanismu koordinace pro případy korupce si zasluhuje zvláštní pozornost v nadcházejících měsících.

V souladu s požadavkem Euroskupiny ze dne 22. června 2018 pokračovala Komise v monitorování vývoje v souvislosti se soudními procesy proti členům výboru odborníků (CoEx) řeckého privatizačního fondu TAIPED a bývalému předsedovi a vysokým úředníkům řeckého statistického úřadu ELSTAT. Co se týče výboru CoEx, senát nejvyššího soudu připustil odvolání proti rozhodnutí, kterým byl případ postoupen k veřejnému projednání, a vrátil jej zpět k odvolacímu soudu. V lednu 2019 předložil žalobce tohoto soudu senátu svůj návrh ve prospěch zamítnutí obvinění proti obžalovaným. Případ nyní projednává odvolací soud. V případě proti bývalému předsedovi úřadu ELSTAT Georgiou v souvislosti se zveřejňováním fiskálních statistik nedošlo ve srovnání s předchozí zprávou o posíleném dohledu k žádnému dalšímu vývoji. Tento případ nadále vzbuzuje vážné obavy a zdůrazňuje, že je důležité poskytovat odpovídající ochranu úředníkům pověřeným vypracováváním statistických zpráv, aby se podpořila důvěra v integritu statistických údajů. Komise bude i nadále pečlivě sledovat vývoj v obou řízeních a podávat zprávy v rámci posíleného dohledu.

Celkové posouzení pokroku u reformních závazků

Řecko dosáhlo značného pokroku při provádění specifických reformních závazků připojených k prohlášení Euroskupiny ze dne 22. června 2018, které měly být dokončeny do konce roku 2018. Konkrétně:

- **Tyto specifické závazky pro konec roku 2018 lze považovat za splněné:** i) přijetí rozpočtu na rok 2019, který by měl dosáhnout cíle primárního přebytku ve výši 3,5 % HDP; ii) nekumulování čistých nedoplatků, i když je zapotřebí dalšího úsilí, aby se odstranilo nahromaděné množství a zabránilo se hromadění nových nedoplatků; iii) otevření významného počtu jednotek primární zdravotní péče; iv) dokončení důležitých kroků pro zajištění centralizovaného zadávání veřejných zakázek v oblasti zdravotní péče; v) zmírnění kontrol kapitálu v souladu s dohodnutým plánem; vi) vymezení a přijetí strategie pro odprodej HFSF s možným zapojením orgánů v konečné fázi odprodeje, které je stále předmětem posouzení; vii) přijetí základních právních předpisů pro udělování investičních licencí; viii) revize minimální mzdy formálně v souladu s uzákoněným postupem, i když rozsah jejího zvýšení představuje riziko pro zaměstnanost a konkurenceschopnost; ix) dokončení fáze I projektu e-justice; x) provedení strategického plánu HCAP; xi) restrukturalizace podniku ETAD a zahájení provádění koordinačního mechanismu pro státní podniky spadající pod HCAP s ohledem na zpoždění při převodu olympijského střediska (OAKA); xii) aktualizace plánu rozvoje aktiv privatizační agentury (TAIPED), dokončení zásadních privatizačních nabídkových řízení včetně plynárenské přenosové soustavy (DESFA) a rozšíření koncese na Aténské mezinárodní letiště, jakož i dokončení zásadních kroků týkajících se projektu Hellinikon; a xiii) orgány se s Komisí dohodly na podmínkách k provedení nezávislého posouzení procesu jmenování administrativních tajemníků a

generálních ředitelů do poloviny roku 2019 a přijaly zásadní právní předpisy, jež mají zlepšit plánování nábory pracovníků ve veřejném sektoru a propojování víceletého náborového plánu s MTFS.

- **Existuje široká shoda na opatřeních nutných ke splnění těchto specifických závazků pro konec roku 2018: tyto reformy však budou považovány za zcela dokončené až tehdy, jakmile budou provedena všechna dohodnutá opatření:** i) přijetí právních předpisů vztahujících se k restrukturalizaci podniku DEPA; ii) dokončení všech dohodnutých opatření nutných k tomu, aby transakce společnosti Egnatia byly dokončeny v roce 2019 v souladu s aktualizovaným plánem rozvoje aktiv agentury TAIPED, a iii) jmenování zástupce generálního ředitele a obsazení volného místa v generální radě HFSF a potvrzení mandátu výběrové komise Právní radou státu.

Stále probíhají intenzivní jednání mezi řeckými orgány a evropskými institucemi o následujících specifických reformních závazcích pro konec roku 2018 a je naléhavě nutné dosáhnout dohody v blízké budoucnosti. Konkrétně:

- Závazek provést reformy zaměřené na ozdravení bankovního systému dosud nebyl splněn. Probíhají diskuse ohledně řeckého návrhu na **nový systém ochrany hlavního bydliště**, který má nahradit stávající prostředky ochrany podle právního předpisu o platební neschopnosti domácností (Katseli) (jehož platnost vyprší na konci února 2019). Evropské instituce vyjádřily své připomínky a obavy. Existuje velký počet koncepčních a technických podrobností, které je třeba vyřešit, aby se zajistilo, že uvedený režim je skutečně dočasný, vhodně zacílený, chrání nejzranitelnější domácnosti a nepodněcuje strategická selhání. K úplnému pochopení možného dopadu na rozvahu bank a ke kvantifikaci fiskálního dopadu je zapotřebí další analýzy. Orgány zaslaly ECB dne 19. února 2019 žádost o právní stanovisko a jakýkoliv nový režim bude vyžadovat schválení státní podpory ze strany Komise. Evropské instituce se zavázaly spolupracovat s řeckými orgány s cílem dosáhnout ohledně tohoto režimu shody, jež nebude vyvolávat závažné obavy a jež vyžaduje významné změny u několika klíčových parametrů. Za druhé je třeba odstranit nedostatky v právních rámcích týkajících se řešení úvěrů v selhání. Akční plán pro snížení počtu neuzavřených případů podle právního předpisu o platební neschopnosti domácností musí dostatečným způsobem upřesňovat, jak by mohlo být dosaženo cíle vyřídit nevyřešené případy do roku 2021 a jak nový navrhovaný režim na ochranu hlavního bydliště ovlivní pokrok. Měly by se vyřešit překážky pro úspěšné provádění elektronických dražeb. Také stávající akční plán pro úvěry zaručené státem potřebuje aktualizaci a měl by být dostatečně ambiciózní.
- Jsou zapotřebí další kroky k dokončení doplňkových opatření pro řešení nedostatečného počtu zaměstnanců **Nezávislého úřadu pro veřejné příjmy**. Orgány musí zejména přijmout legislativní změnu právního předpisu upravujícího IAPR. Tím by se rovněž přispělo k širší reformní agendě veřejné správy, jelikož splnění závazku jmenovat administrativní tajemníky je značně zpožděno.
- Závazek týkající se **odprodeje hnědouhelných elektráren** nebyl splněn kvůli neúspěšné aukci. Stále probíhají jednání mezi řeckými orgány, PPC a Komisí s cílem nalézt přijatelné nápravné opatření ve věci porušení antimonopolních pravidel, které bude v souladu s požadavky práva EU. Je to důležitý krok k dokončení kritické strukturální reformy, jejímž cílem je zavést hospodářskou soutěž, přilákat investice, zvýšit konkurenceschopnost, a podpořit tak potenciální růst.

Kromě dokončení specifických reformních závazků pro konec roku 2018 a s ohledem na obecný závazek, který spočívá v dalším provádění a dokončení reform, vzbuzuje vývoj v některých oblastech obavy ohledně provádění a kontinuity reform, mimo jiné s ohledem na rizika ohrožující střednědobý výhled. To se týká několika specifických závazků pro konec roku 2018, jakož i obecného závazku zachovat klíčové reformy přijaté v rámci programu. Obavy vznikají zejména v těchto oblastech:

- Úroveň ambicí při řešení přetrvávajících strukturálních fiskálních problémů a předcházení vzniku nových fiskálních rizik, mimo jiné pokud jde o nábor pracovníků ve veřejném sektoru: Přestože nebyly nakumulovány žádné nové nedoplatky v čistém vyjádření, pokrok ve vyrovnávání nedoplatků směrem k nule se zpomalil a strukturální překážky bránící vyřešení vzniku nedoplatků je třeba odstraňovat ambicióznějším způsobem. S cílem zabránit vzniku fiskálních rizik je třeba případné návrhy na splátkové režimy posuzovat s velkou opatrností. Budou-li tyto režimy nesprávně koncipovány, mohly by oslabit výběr veřejných příjmů a platební morálku. Počet stálých zaměstnanců ve veřejném sektoru na konci roku 2018 mírně překračoval pravidlo orgánů spočívající v nahrazování 1:3 a počty u některých kategorií dočasných zaměstnanců rovněž narůstají. Orgány sice oznámily svůj obecný záměr učinit nezbytné úpravy náboru stálých zaměstnanců v roce 2019, aby bylo možné udržet stabilní počet zaměstnanců ve veřejném sektoru, ale tento přístup se nezdá být v souladu s ostatními oznámeními o plánovaných nábořích: z hlediska fiskální i strukturální perspektivy by bylo důležité, aby se dodržovaly stávající závazky týkající se velikosti veřejného sektoru. Orgány navíc vysílaly smíšené signály, pokud jde o jejich záměr provést v roce 2020 velké daňové reformy podporující růst včetně rozšíření daňových základů a snížení daňových sazeb na podniky a práci.
- Tempo pokroku a stupeň priority u opatření potřebných k důkladnému ozdravení bankovního sektoru. Orgány uvedly, že si jsou vědomy důležitosti řešení problémů v oblastech, jako jsou elektronické dražby, mimosoudní řešení, zpoždění u případů platební neschopnosti domácností a státní záruky. Práce na systémových nástrojích k dosažení rychlejšího tempa snižování objemu úvěrů v selhání je vítaná, ačkoli její tempo je zatím poměrně pomalé a chybí jasná orientace na trhy. Koordinace napříč ministerstvy a ve vztahu k příslušným zúčastněným stranám, jako je Řecká centrální banka a HFSF, by měla být zdokonalena tak, aby se zajistilo koncipování a provádění soudržných politik odpovídajících problémům a rizikům, jimž čelí řecký bankovní sektor. Obecněji lze říci, že orgány musí zejména odolávat tlakům na řešení problémů zadluženosti prostřednictvím plošných opatření, která chrání strategické neplatiče, a tím zvyšují riziko morálního hazardu a dalšího narušení platební morálky.
- Závazek chránit mzdovou konkurenceschopnost ve střednědobém horizontu a vytvořit prostředí, které je příznivé pro podnikání a investice. Možný krátkodobý pozitivní dopad na hospodářskou činnost z již uzákoněného významného zvýšení minimální mzdy obnáší riziko potenciálních nákladů na nižší růst zaměstnanosti a trvalé ztráty konkurenceschopnosti. Vyšší platy mohou být opodstatněné, jsou-li podpořeny souvisejícím růstem produktivity. Obecněji lze říci, že orgány sice učinily pokrok při dokončování několika privatizačních nabídkových řízení a některých strukturálních reform (například katastr nemovitostí), které jsou důležité pro podnikatelské/investiční klima, ale Řecko nadále zaostává v mezinárodních ukazatelích konkurenceschopnosti a investiční aktivita zůstává nedostatečná. Zpoždění u některých zásadních privatizací (např. společnosti Egnatia) a přetrvávající neschopnost dosáhnout významné strukturální změny na trzích s energií ve spojení s dominantním

postavením společnosti PPC nevedou k přesvědčivé reformní strategii, která podporuje investice a potenciální růst, což je zásadní prioritou pro budoucnost řeckého hospodářství.

Veřejné financování a analýza udržitelnosti dluhu

Řecko vygenerovalo 2,5 miliardy EUR vydáním 5letého státního dluhopisu na konci ledna 2019, přičemž se jednalo o první emisi dluhopisů od února 2018, tj. rovněž od ukončení programu ESM. Tato transakce vyvolala poptávku více než čtyřikrát vyšší, než byla vydaná částka. To umožnilo výnos ve výši 3,6 %, který byl nižší než původně plánované rozmezí 3,75–3,85 %. Jednalo se sice o pozitivní vývoj, ale vyplývá z něj rovněž, že výnosový spread Řecka zůstává vysoký a je citlivý nejen vůči vnějším podmínkám na trhu, ale i vůči domácím faktorům.

Profil řeckého veřejného financování zůstává ve střednědobém horizontu příznivý. Ve srovnání se zprávou o posíleném dohledu zveřejněnou v listopadu nedošlo k žádným významným změnám v rizicích refinancování řeckého veřejného dluhu. Řecko stále využívá strukturu dluhu s velmi dlouhými dobami splatnosti a příznivými úrokovými sazbami. Střednědobé a dlouhodobé odpisy jsou i nadále nízké. Řecko taktéž využívá značného množství státních vkladů, které na konci roku 2018 činily 26,8 miliardy EUR a u nichž se očekává, že do konce roku 2019 dosáhnou v důsledku odpisů a bez nových emisí 16,1 miliardy EUR.

Z technické aktualizace analýzy udržitelnosti dluhu plyne, že posouzení udržitelnosti řeckého dluhu zůstalo od poslední aktualizace této analýzy zveřejněné v listopadu 2018 víceméně nezměněné. Podle výchozích předpokladů se hrubé potřeby financování Řecka budou do roku 2032 pohybovat kolem 10 % HDP. Později se tyto potřeby začnou pomalu zvyšovat, ale podle prognóz by měly do roku 2060 zůstat udržitelné přibližně na 18 % HDP.